

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1943)

148. posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
w dniu 4 stycznia 2011 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2011 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej; Rezerwy celowe, a także plan finansowy Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (*druk senacki nr 1072, druki sejmowe nr 3429, 3672 i 3672-A*).

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 36)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Leon Kieres)

Przewodniczący Leon Kieres:

Otwieram posiedzenie poświęcone rozpatrzeniu ustawy budżetowej na rok 2011 (druk senacki nr 1072, druki sejmowe nr 3429, 3672, 3672-A) w częściach: w załącznikach nr 1 i 2 – część 45 „Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej”; w załączniku nr 2 – część 83 „Rezerwy celowe” w zakresie poz. 31 i 51; w załączniku nr 8 – „Wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji w 2011 r.”; w załączniku nr 9 – „Zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych w 2011 r.”; w załączniku nr 11 – „Zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym”; w załączniku nr 14 – „Plan finansowy Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych”.

Proszę państwa, witam serdecznie naszych gości.

Witam serdecznie osoby przybyłe z Ministerstwa Spraw Zagranicznych: pana ministra Jana Borkowskiego, sekretarza stanu; panią dyrektor Biura Finansów Wioletę Stefaniak-Kałużną; naczelnika w Biurze Finansów, pana Mieczysława Karczmarczyka.

Ministerstwo Finansów reprezentują: pani Edyta Prawica, główny specjalista w Departamencie Budżetu Państwa; pani Danuta Ujazdowska, naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej; pani Monika Cygan, główny specjalista w...

(Głos z sali: Tym samym departamencie.)

...tym samym departamencie, czyli Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej. Dobrze.

Biuro Legislacyjne reprezentuje pani Iwona Kozera-Rytel, którą też bardzo serdecznie witam.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie budżetu.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Rok 2010 Ministerstwo Spraw Zagranicznych zakończyło, zamknęło bez zadłużenia. Chcę tutaj powiedzieć o dwóch pozycjach, które zawsze stanowią przedmiot naszej uwagi. Pierwsza to wpłaty składek do organizacji międzynarodowych, które są w stu procentach opłacone. Druga, dość istotna pozycja, bo w części opłaciliśmy ją ze

---

środków własnych, z własnych oszczędności, to są płatności z tytułu orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Rezerwa celowa w tym zakresie była niewystarczająca, zatem pozostałe zobowiązania spłaciliśmy ze środków własnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Zwracam uwagę na te dwie delikatne kwestie, które zawsze są istotne z punktu widzenia naszego prestiżu i możliwości swobodnego działania w organizacjach międzynarodowych.

Na rok 2011 dochody w części administrowanej przez ministra spraw zagranicznych zaplanowane są w wysokości 114 milionów 310 tysięcy zł. To jest wielkość nieco niższa niż wykonanie budżetu za rok 2010. Myślę, że dojdzie jeszcze jedna niewielka korekta w naszych szacunkach. Mianowicie po podjęciu decyzji o zwolnieniu obywateli Białorusi z opłat za wizy szacujemy ubytek dochodów budżetu państwa w wysokości 7 milionów zł, może nawet ponad 7 milionów zł, biorąc pod uwagę statystykę z roku 2010, z poprzednich lat. No, to jest pewien koszt, który winniśmy ponieść, więc bez wahania taką decyzję podjęliśmy.

Przypomnę, że podstawowym źródłem dochodów budżetowych ministerstwa są, jak zawsze, wpływy z tytułu opłat konsularnych i wymiany paszportów obywateli polskich stale zamieszkałych za granicą. Ale dochody realizowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych są niewspółmiernie małe do wydatków. Limit wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w 2011 r. to 1 miliard 833 miliony 536 tysięcy zł, co stanowi 117,8% wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2010. Wyższy limit wydatków Ministerstwa Spraw Zagranicznych jest wynikiem zwiększenia środków zwłaszcza z tytułu programu wieloletniego „Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej”, który ujęto w ramach części 45. Na ten cel przeznaczono kwotę w wysokości 111 milionów 483 tysięcy zł. W 2010 r. przewidziano na to środki zaledwie w kwocie 6 milionów 970 tysięcy zł, wykonania nie znam, ale było nieco niższe niż planowane...

(Głos z sali: Ponad 90%).

...tak, wykonanie wynosiło ponad 90%. Tak więc zasadnicza zmiana w stosunku do roku 2010 dotyczy, jak powiedziałem, środków na zadania realizowane w ramach programu wieloletniego związanego z prezydencją Polski w Unii Europejskiej. Następna kwestia to wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w zakresie projektów realizowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w wysokości 33 milionów 921 tysięcy zł. W roku 2010 to kwota była mniej więcej o połowę niższa. Kolejna dość istotna kwota to są wpłaty do Europejskiego Funduszu Rozwoju w wysokości 147 milionów 500 tysięcy zł, bowiem jest to pierwszy rok, w którym wpłacamy składkę z tego tytułu, w poprzednich latach tej pozycji w naszym budżecie nie było.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest. I wreszcie kolejna kwota, która zwiększa wydatki budżetu ministra spraw zagranicznych, to jest wzrost o 608 tysięcy zł składki na budowę Kwatery Głównej NATO.

Największą pozycję w wydatkach stanowią koszty związane z funkcjonowaniem placówek zagranicznych, obecnie stu pięćdziesięciu ośmiu. To jest 51% wszystkich wydatków ministra spraw zagranicznych.

Jeśli chodzi o planowane składki do organizacji międzynarodowych, to w roku 2011 stanowią one niespełna 19% wydatków ministra spraw zagranicznych. To w jakiś sposób zaciemnia, jak zawsze, obraz, bo są to wydatki całego państwa, rządu, tylko przypisane do ministra spraw zagranicznych. Z punktu widzenia pozycji Polski jest to oczywiście istotna kwestia, że możemy je realizować i że póki co możemy w stu procentach je opłacać. Myślę, że w roku bieżącym będzie podobnie.

Chcę tutaj nadmienić, że wraz ze spodziewanym przeniesieniem Polski do grupy państw zamożniejszych zobowiązania z tego tytułu będą wzrastać. Mamy doświadczenie z poprzednich miesięcy, że nasze koszty poniesione na działania w ramach misji pokojowych były kompensowane, to znaczy stosowano redukcje naszych wpłat na odpowiednie pozycje w składkach w Organizacji Narodów Zjednoczonych, a teraz, ze względu na zmniejszenie naszej obecności w misjach pokojowych, te kwoty rosną. Spodziewamy się w kolejnych miesiącach przesuwania się Polski w kierunku pozycji kraju, który będzie miał coraz większy udział w składkach na poszczególne organizacje międzynarodowe. To jest nieuchronne, musimy się z tego wywiązać, nie ma powodu, żeby nad tym ubolewać, bo właściwie chcemy być państwem liczącym się, a więc i państwem płatnikiem, jeśli w przyszłości byłoby to możliwe. Te wskaźniki, którymi jesteśmy objęci, są niestety takie, że niezależnie od bezwzględnego poziomu PKB jesteśmy coraz bliżej wyższych składek.

Jeśli chodzi o zadania polityki zagranicznej, to oczywiście zasadniczą kwestią będzie przygotowanie, obsługa i sprawowanie przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej. Temu jest podporządkowana nasza aktywność już w pierwszym półroczu. Kalendarz działań ministra spraw zagranicznych w pierwszym półroczu 2011 r. jest właściwie podporządkowany przygotowaniu prezydencji, a drugie półrocze będzie związane z jej realizacją.

Program jest realizowany przez dwadzieścia trzy ministerstwa oraz urzędy centralne. Jak zapewne państwu wiadomo, łączne nakłady na realizację programu w latach 2010–2012 sięgną kwoty 429 milionów zł.

Głównym zadaniem w obszarze funkcjonowania służby zagranicznej w 2011 r. będzie zapewnienie niezbędnego wsparcia kadrowego, organizacyjnego, finansowego i technicznego komórkom odpowiedzialnym za realizację merytorycznych zadań związanych z prezydencją. Jeszcze jedną istotną kwestią jest nasza stała praca nad modernizacją służby zagranicznej, czyli zmiana jakościowa tego, czym dysponujemy. W bieżącym roku będą między innymi odczuwalne skutki okablowania teletechnicznego wszystkich placówek, co pozwoli zarówno na lepszy kontakt między placówkami, jak i realizację zobowiązań oraz poprawę bezpieczeństwa placówek, w tym także sterowanie na odległość bezpieczeństwem naszych placówek. Jeżeli chodzi o sprawy konsularne, które zawsze wiążą się z funkcjonowaniem dużego, rozbudowanego organizmu, to zwiększy się mobilność naszej służby konsularnej dzięki wyposażeniu w odpowiednie sprzęt mobilny do przyjmowania wniosków i przygotowywania dokumentów wydawanych przez nasze konsulaty.

Jak zawsze istotną kwestią w funkcjonowaniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych są inwestycje. Ja tylko nadmienię, że naszą działalność inwestycyjną prowadzimy obecnie w stu dwudziestu obiektach na świecie, czyli zasięg jest ogromny. Jak wiemy, Ministerstwo Spraw Zagranicznych wcale nie jest do tego najlepiej przygotowane. To nie jest nasza specjalność. Jak panom senatorom doskonale wiadomo, prowadzenie

inwestycji samo w sobie jest trudne, nawet jeśli realizujemy je w kraju, a gdy realizujemy je w różnych kulturach prawnych i administracyjnych, to sprawia to jeszcze więcej trudności. Niemniej jednak ten wieloletni program – bo mamy założony wieloletni program inwestycyjny – będziemy w istotnej części realizowali także w nadchodzącym roku.

Spodziewamy się pewnych zahamowań w stosunku do naszych ambicji, bo chcieliśmy rozpocząć działania inwestycyjne na Białorusi, gdzie jest potrzebna siedziba ambasady, jak również poprawienie warunków w konsulacie, to znaczy zmiana siedziby konsulatu w Grodnie, a widzimy poważne zagrożenia w tej kwestii. Niezwykle istotną kwestią, od lat traktowaną dość emocjonalnie, jest inwestycja w Berlinie. Chcę powiedzieć, że w grudniu ogłoszony został konkurs na projekt ambasady w Berlinie. Wyniki konkursu będą w marcu, w maju będziemy mogli zaprezentować wystawę po-konkursową, a następnie przystąpić do realizacji tej inwestycji.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W każdym razie do tej pory nie mogliśmy poinformować o takim fakcie, jakim jest rozpisanie konkursu. Dziś konkurs jest ogłoszony, a ponieważ jest otwarty na cały świat, w związku z tym liczymy, że przystąpią do niego wiarygodne i poważne firmy inwestycyjne.

Może przy okazji inwestycji warto jeszcze wspomnieć o tym, co zawsze jest istotnym problemem – o bezpieczeństwie placówek. Jeszcze w tym roku kalendarzowym będziemy oddawali do użytku nową ambasadę w Bagdadzie, która pozwoli bezpiecznie funkcjonować naszej placówce.

No i cóż, jak zawsze chcę wobec Wysokiej Komisji zadeklarować, że będziemy się starali racjonalnie gospodarować środkami, licząc się z tym, że zmiany kursowe mogą zakłócić nasze normalne gospodarowanie środkami budżetu. Ale na to jesteśmy przygotowani. Niestety, nie mamy tutaj odpowiedniego zabezpieczenia w postaci jakiejś rezerwy ministra finansów, ale wyniki roku 2010 chyba dowodzą tego, że jesteśmy w stanie budżet zamykać należycie i potrafimy przewidzieć sytuacje szczególne, w związku z tym z optymizmem wchodzimy w rok 2011. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Czy pani naczelnik chciałaby zabrać głos?

(Naczelnik Wydziału Koordynacji i Ochrony Środowiska w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów Danuta Ujazdowska: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Proszę bardzo, pan senator Rachoń.

Będę zresztą proponował, żeby został naszym sprawozdawcą. Wstępnie wyraził już zgodę.

Senator Janusz Rachoń:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Ja już na posiedzeniu Komisji Spraw Unii Europejskiej mówiłem o tym, że to jest kłopot, kiedy nie ma rezerwy na różnice kursowe, ale pan minister powiedział, że jesteśmy przygotowani. Może byłby pan łaskaw rozwinąć tę kwestię, co to znaczy „jesteśmy przygotowani”. Czy mają państwo jakąś symulację, że jak złotówka straci na wartości w stosunku do euro i dolara, bo głównie o te waluty chodzi, 10% czy 15%, to damy sobie radę, a jak 25%, to już będzie kłopot i będziemy musieli jakieś pozycje skreślać? To jest pierwsze pytanie.

Drugie moje pytanie dotyczy tego, że w budżecie w rozdziale „Placówki zagraniczne” planujemy *en gros* niższą kwotę niż w roku 2010. W 2010 r. było 943 miliony zł, a w 2011 r. planujemy 935 milionów zł. Nie mogę też znaleźć... Chciałem pytać o ambasadę w Berlinie, chciałem pytać o te inwestycje, nie mówiąc już o tym, że jestem bardzo zadowolony z podanej przez pana informacji o informatyzacji i nowym systemie informatycznym, ale w paragrafie „Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji” planujemy zero. Gdzie więc te kwoty na inwestycje informatyczne i inwestycje w substancję materialną, jak budynek ambasady...

Przy okazji zapytam: czy konsulat we Lwowie jest już oddany do użytku, czy się tam wprowadziliście, czy w dalszym ciągu czeka na wykończenie i będzie to za sobą pociągało jakieś koszty?

Przewodniczący Leon Kieres:

Pytamy o to także dlatego, że ministerstwo obiecało zaprosić przewodniczącego i senatora Rachonia na otwarcie konsulatu we Lwowie, bo byliśmy tam w czasie budowy i wspieraliśmy ją, nieskromnie się więc wpraszaliśmy na tę uroczystość.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

(*Senator Janusz Rachoń*: Pierwsze pytanie to te różnice kursowe. Bo pan mówi, że damy sobie radę. Przy jakim poziomie?)

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Nie mamy takich symulacji, bo trudno jest orientować się na jakikolwiek wskaźnik, który byłby wiarygodny. To polega na tym, że pewne wydatki możemy realizować w różnym czasie, choćby składki dla organizacji międzynarodowych mogą być regulowane w różnym czasie. Tylko część organizacji międzynarodowych wymaga płatności w konkretnych terminach, a ich niedotrzymanie powoduje obłożenie odsetkami od zaległości. Tak więc przesuwanie w czasie pewnych płatności jest jednym ze sposobów. Także ewentualne zakupy inwestycyjne mogą podlegać przesunięciu w czasie. Po upływie pierwszego półrocza właściwie mamy już wiedzę o tym, jakie jest pole swobody, takie były dotychczasowe doświadczenia. Można więc powiedzieć, że konieczne jest stałe monitorowanie stanu budżetu ministra spraw zagranicznych, regularne śledzenie wszystkich pozycji, a także kursów.

Gdzie są koszty modernizacji? Czy pani dyrektor...

(*Przewodniczący Leon Kieres*: Pan senator przypomni nam tu...)

Nie, nie, ja znam pytanie.

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

Nie ma tego ujętego w budżecie, ponieważ tam jest już większy stopień ogólności. Zgodnie z procedurą, z harmonogramem w tym roku ogłoszono konkurs, są to więc głównie wydatki związane z przeprowadzeniem konkursu i ewentualnie opracowaniem dokumentacji technicznej, to jeszcze nie są takie duże kwoty. One potem będą oczywiście zaliczane jako wydatki, ale to póki co nie duże kwoty. Sama budowa, czyli prace typowo inwestycyjne, to zapewne kwestia 2012 r. czy 2013 r.

Senator Janusz Rachoń:

No a ten program informatyczny, o którym pan minister mówił?

(*Przewodniczący Leon Kieres*: Bo pan senator nie potrafi znaleźć odpowiedniej pozycji.)

Pan minister mówił, że wszystkie placówki będą wyposażone w nowoczesny sprzęt itd., będzie mobilny konsulat etc.

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

Jeżeli są to wydatki inwestycyjne, to będzie to ujęte w paragrafie 606 w rozdziale 75057, czyli...

(*Senator Janusz Rachoń*: W którym rozdziale? 750...)

(*Głos z sali*: 75057.)

(*Senator Janusz Rachoń*: Tak jest, ja tu szukam i nie widzę. Akurat w paragrafie 4750 „Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji” jest zero.)

Przewodniczący Leon Kieres:

A, to pani naczelnik. Bardzo prosimy. Pani Danuta Ujazdowska.

**Naczelnik Wydziału Koordynacji i Ochrony Środowiska
w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej
w Ministerstwie Finansów
Danuta Ujazdowska:**

Z dniem 1 stycznia ten paragraf został zlikwidowany i te wydatki prawdopodobnie są ujęte w paragrafie dotyczącym zakupów. Prawda? W paragrafie 421. Dlatego tam jest zero, Panie Senatorze. Bo jeszcze w 2010 r. go mieliśmy, a na 2011 r. już go nie planujemy.

Przewodniczący Leon Kieres:

Nie powiem, że senator Rachoń zapamiętał, że to było w ubiegłym roku w tym paragrafie, ale jego dociekliwość...

(Naczelnik Wydziału Koordynacji i Ochrony Środowiska w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów Danuta Ujazdowska: Ale tam ma chyba napisane, tam jest spis...)

Nie, nie, chodziło mi tylko o to, że w ubiegłym roku akurat w tym paragrafie te wydatki były...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To proszę jeszcze. Tylko proszę włączyć mikrofon.

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

W rozdziale 75057 „Placówki zagraniczne” jest paragraf 606. Na 2011 r. zaplanowano 30 milionów 236 tysięcy. A jeżeli są to drobniejsze wydatki, czyli na przykład zakup jakiegoś oprogramowania – to już zależy od ujęcia księgowego – to mieści się to w paragrafie 421.

Przewodniczący Leon Kieres:

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Jeszcze...

(Przewodniczący Leon Kieres: Panie Ministrze, będą jeszcze pytania...)

Panie Przewodniczący, inwestycja we Lwowie jeszcze nie została oddana do użytku.

(Senator Janusz Rachoń: Nie została...)

Spodziewamy się, że może to nastąpić w kwietniu.

(Senator Janusz Rachoń: Ładny miesiąc.)

Taką informację uzyskałem, wczoraj upewniałem się co do tego w naszym biurze inwestycji. Właściwie problemem jest realizacja zakupów na potrzeby wyposażenia obiektu w ruchome sprzęty.

(Przewodniczący Leon Kieres: Czyli cały czas funkcjonuje stary budynek, w którym byliśmy, widzieliśmy warunki...)

W tym gronie trzeba sobie powiedzieć, że to jest przejaw naszej słabości wobec sytuacji, z którą mieliśmy do czynienia, czyli nierealizowania inwestycji zgodnie z harmonogramem przez wykonawcę i stawiania coraz to nowych warunków. Nasz konsul generalny nie był w stanie tego wyegzekwować. W warunkach ukraińskich to było, można powiedzieć, trudne do zrealizowania, to stawianie warunków i żądanie coraz to wyższych kwot, których firmie brakowało na podtrzymanie jej aktywności.

Przewodniczący Leon Kieres:

Panie Ministrze, teraz moje pytania.

Pierwsze pytanie. Jakie skutki finansowe – oczywiście, jak rozumiem, pozytywne – przyniosła likwidacja naszych placówek za granicą, o której tutaj wielokrotnie

debatowaliśmy? Czy ta likwidacja i poczynione w związku z tym oszczędności na wydatkach materialnych oraz osobowych miały wpływ na wydatki ministerstwa, czy też ministerstwo zostało pozbawione... Pośrednio to wiem, bo co roku budżet jest od początku ujawniany. Może pan naczelnik się z nami podzieli jakąś tajemną informacją na ten temat...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest, ale metodą szeptanej propagandy.

I kolejny problem, ambasada w Waszyngtonie. Państwo w informacji przedstawili zamiar budowy nowego obiektu w Waszyngtonie, a także, o ile pamiętam, rezydencji ambasadora. Jak czytałem, to nawet dwie rezydencje są w planach, nie mówię o Stanach, tylko w ogóle... Jak wygląda stan przygotowania tej inwestycji? Czy to jest faza wstępna, koncepcyjna, jak w przypadku Berlina, gdzie ogłoszono konkurs, czy też projekt jest bardziej zaawansowany?

I wreszcie Akademia Dyplomatyczna. Jak wygląda nabór do tej akademii? Nie chodzi mi oczywiście o warunki przystępowania osób do odpowiednich procedur, tylko o stopień zapewnienia środków finansowych na realizację potrzeb polskiej służby dyplomatycznej. Innymi słowy, czy te wydatki, które tutaj określono, są satysfakcjonujące. Oczywiście każdy minister powie, że nie. Ale jak by pan ocenił, Panie Ministrze, poziom przygotowania, od strony finansowej, realizacji zadań w zakresie pracy tej placówki z punktu widzenia potrzeb polskiej służby dyplomatycznej? Bo pieniędzy zawsze mogłoby być więcej, prawda? Ale czy nie widzą państwo żadnych zagrożeń w tym zakresie, w tej dziedzinie? Jeśli państwo mogą pomóc panu ministrowi w odpowiedzi... Nie chodzi o to, czy wystarczy pieniędzy, bo zawsze jest ich za mało, my w Senacie też mamy za mało pieniędzy. Ale czy nie widzicie państwo, Panie Ministrze, żadnych zagrożeń, jeśli chodzi o stopień finansowania, jaki jest proponowany? Bo komisję zawsze interesowało przygotowanie kadr.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Jan Borkowski:

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo! To są oczywiście trudne pytania...

(Przewodniczący Leon Kieres: Takie mamy życie.)

...przede wszystkim to pierwsze, dotyczące skutków likwidacji części placówek. Nie mamy dokładnie oszacowanych efektów tego procesu. Część efektów znajduje odbicie w możliwości przesunięcia środków osobowych w ramach struktury MSZ. Funkcjonowanie placówek o małej aktywności oznacza koszty, które, po likwidacji takiej placówki, można ponosić w innych miejscach, tam, gdzie placówki mają więcej zadań. Jednocześnie podejmujemy starania, żeby w niektórych miejscach, tam, gdzie doszło do likwidacji placówek, uporać się z kwestią nieruchomości, którymi ciągle administrujemy. Nawet w ostatnich dniach podjęliśmy decyzję w sprawie sfinalizowania działań...

Przewodniczący Leon Kieres:

W czasie spotkania z panem ambasadorem chyba w Republice Czadu, Konga itd. – kilka placówek pan ambasador będzie miał – usłyszeliśmy, że jednym z jego za-

dań będzie właśnie pozbywanie się tych nieruchomości czy zagospodarowanie ich w inny sposób, który przyniósłby jakieś oszczędności.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Tutaj korzystam z podpowiedzi w kwestii zatrudnienia specjalistów miejscowych. Jeśli chodzi o strukturę zatrudnienia, to wśród osób zatrudnianych w naszych placówkach zwiększa się udział pracowników miejscowych, co znacznie obniża koszty etatowe. Jednocześnie, jeśli mówimy o likwidacji placówek nie w aspekcie budżetowym, ale w aspekcie politycznym, to powiem, że nie odczuwamy braku większości tych placówek, które uległy likwidacji.

(Przewodniczący Leon Kieres: Nie odczuwacie.)

Nie odczuwamy. W bieżącej pracy resort tego nie odczuwa, choć gdybyśmy przeszli do szczegółów, to o niektórych moglibyśmy powiedzieć...

(Przewodniczący Leon Kieres: Skargi, wnioski...)

Skargi często są związane z przekonaniem, że jak już jakaś instytucja, jakaś placówka została utworzona, to powinna pozostać w danym miejscu. Stąd często o znaczeniu placówki dowiadujemy się dopiero wtedy, kiedy przystępuje się do jej likwidacji. Tak było na przykład z projektem likwidacji Instytutu Polskiego w Sofii. To zmobilizowało całe środowisko i zaniechaliśmy działań likwidacyjnych. W rezultacie mamy bardzo ambitny program tego instytutu i pełną mobilizację środowiska, które korzystało z jego projektów. Mówię także o instytucjach bułgarskich. Czasem dokonujemy więc pewnych korekt w swoich zamierzeniach w wyniku aktywności środowisk, które walczą o utrzymanie status quo.

Jeśli chodzi o ambasadę w Waszyngtonie, to rzeczywiście nosimy się z zamiarem zmiany siedziby ambasady. W związku z tym zostało zlecone studium wykonalności nowej inwestycji. To jest do zrealizowania.

Jeśli zaś chodzi o rezydencję ambasadora, to część prac już została wykonana w roku 2010, ale to przedsięwzięcie jest jednym z realizowanych przez nas.

Nie wiem, czy w kwestii Akademii Dyplomatycznej pani dyrektor zechciałaby od siebie...

Przewodniczący Leon Kieres:

Proszę.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Wesołość na sali)

Tak, ale została pani dyrektor, pani naczelnik wywołana, więc bardzo proszę o zabranie głosu. Jak to w ogóle jest...

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

Akademia Dyplomatyczna nie leży w kompetencji Biura Finansów. Z tego, co wiem jako pracownik MSZ, jest tam nabór, jest kilkuetapowe postępowanie konkursowe i w wyniku tego corocznie jest przyjmowanych około czterdziestu aplikantów na

aplikację dyplomatyczną. Oni przez rok są szkoleni. Mają staże zagraniczne w naszych placówkach i na miejscu, w centrali, w różnych biurach i w komórkach merytorycznych. Po zakończeniu tej aplikacji zdają egzamin. Jeżeli zdadzą go z wynikiem pozytywnym, to...

Przewodniczący Leon Kieres:

Tak, my to wszystko wiemy, tylko mnie chodziło... Jak rozumiem, na razie nie ma żadnych problemów z zabezpieczeniem finansowym właściwej organizacji pracy akademii. Tak?

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

Akademia działa...

(Przewodniczący Leon Kieres: Żadnych postulatów państwo pod tym względem nie zgłaszają, Panie Ministrze?)

Akademia działa w ramach Instytutu Spraw Międzynarodowych...

(Przewodniczący Leon Kieres: Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.)

Tak.

(Przewodniczący Leon Kieres: Ale to też jest nasza kompetencja, bo mamy plan finansowy instytutu...)

Instytut ten otrzymuje od nas dotację. Dotacja jest na tym samym poziomie co w 2010 r. Oczywiście wszyscy chcieliby mieć więcej środków, ale wiemy też, że sytuacja budżetu jest trudna i nie można zwiększać wydatków. Cały budżet jest na podobnym poziomie, oprócz wydatków związanych z prezydencją, które są większe niż w ubiegłym roku, dlatego musielibyśmy gdzieś oszczędzić jeszcze więcej, żeby zwiększyć budżet akurat instytutowi.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dobrze. Dziękuję.

To wszystko, tak? Dziękuję. Komisja się zainteresuje jeszcze raz tym problemem na specjalnym spotkaniu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Panie Przewodniczący, możemy oczywiście zająć się tą kwestią oddzielnie. Jeśli chodzi o skalę kształcenia, to powiem, że w ostatnich dniach grudnia roku 2010 mianowaliśmy na pierwsze stopnie dyplomatyczne osiemnaście osób po konkursie, po rocznej aplikacji, a wczoraj rozpoczęliśmy nowy cykl kształcenia dla siedemnastu osób, które wyłoniliśmy z konkursu na roczną aplikację, czyli na cykl szkoleń i praktyk w naszych placówkach...

Przewodniczący Leon Kieres:

Ja pamiętam ten problem, bo był on przez nas rozważany przed dwoma laty. Rozmawialiśmy między innymi o wynagrodzeniu, pierwszym wynagrodzeniu absolwentów tej szkoły. Dzisiaj zamykam dyskusję na ten temat. Komisja poświęci uwagę tej sprawie na odrębnym posiedzeniu.

Pan senator Rachoń, kolejne pytanie.

Senator Janusz Rachoń:

Ja w kontekście pytania pana przewodniczącego o likwidowane placówki i oświadczenia pana ministra mam takie pytanie. W tych materiałach widzę, że w pozycji „Wynagrodzenia osobowe pracowników” generalnie jest wzrost w roku 2011 w stosunku do roku poprzedniego o 5%. Czy mam rozumieć, że to jest związane z podwyżką uposażenia? Witałbym to z ogromnym zadowoleniem, bo pamiętam, że uposażenia naszych pracowników dyplomatycznych były wstydliwie niskie. To jest pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. Pamiętam też taką statystykę, którą państwo przedstawialiście w poprzednich latach, mianowicie wydatki tego resortu w stosunku do PKB w kontekście innych państw, na przykład unijnych. Byliśmy tam na samym końcu, wydatki MSZ były na samym końcu tabeli. Przed nami byli Węgrzy, Czesi itd. Czy to się zmieniło, czy w dalszym ciągu tak ubogo?

Przewodniczący Leon Kieres:

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Pierwsze pytanie dotyczyło poziomu wynagrodzenia pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Te płace w wyniku zmian jakościowych ciągle wzrastają i w związku z tym ta pierwsza płaca, która była barierą w zatrudnieniu wartościowych pracowników, stale jest podwyższana. Czy państwo dysponują tutaj...

(Senator Janusz Rachoń: Te 5% wzrostu to niestety nie...)

Przewodniczący Leon Kieres:

Prosimy włączyć mikrofon.

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kaluźna:**

Decyzją ministra finansów płace nie wzrastają w porównaniu z rokiem 2010. Na dodatek ustawa o racjonalizacji może nawet zmusić do zmniejszenia zatrudnienia o 10%.

Te różnice... W paragrafie 401 „Wynagrodzenia osobowe pracowników” jest rzeczywiście zwiększenie, ale w porównaniu z projektem ustawy, w stosunku do wykonania to jest mniej więcej tyle samo.

(*Głos z sali*: To w projektach jest...)

Ponieważ w tym paragrafie mieści się także finansowanie pracowników miejscowych...

**Naczelnik Wydziału Budżetu
w Biurze Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Mieczysław Karczmarczyk:**

Ale wynika to również z tego, że przewidywane wykonanie na rok 2010 zwiększyło się w porównaniu z ustawą, bo minister finansów mógł podejmować decyzje, które w ciągu roku...

(*Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Wioletta Stefaniak-Kałużna*: Dokładnie tak...)

...zwiększały nam wynagrodzenia, z różnych powodów, między innymi na dodatki służby zagranicznej itd. To przeszło na kolejny rok, na rok 2011. Jeśli więc porównamy przewidywane wykonanie za 2010 r. i ustawę budżetową na 2011 r., to nie nastąpił wzrost wynagrodzeń.

(*Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Wioletta Stefaniak-Kałużna*: Niestety.)

(*Senator Janusz Rachoń*: Ale w związku z tym nie widać w tych danych likwidacji placówek dyplomatycznych.)

**Dyrektor Biura Finansów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Wioletta Stefaniak-Kałużna:**

Tutaj trzeba mieć też na uwadze to, że niektóre wynagrodzenia są wypłacane w walucie pracowników miejscowych i mogą być różnice kursowe, które trochę zniekształcają obraz.

Przewodniczący Leon Kieres:

Pan minister chciał coś dodać?
Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Jeśli chodzi o pozycję polskiego MSZ na tle innych MSZ-ów, to nie mamy aktualnej oceny tego ze względu na istotne zmiany, jakie następują. Wskutek kryzysu różne kraje dokonały redukcji zatrudnienia. Ale z całą pewnością nasza pozycja się nie poprawiła. Ten budżet w swojej podstawowej części jest w istocie na poziomie roku ubiegłego, zatem nie aspirujemy do lepszej pozycji.

Przewodniczący Leon Kieres:

O ile dobrze pana zrozumiałem, Panie Ministrze, to nie mamy w tej chwili żadnych zaległości, jeśli chodzi o nasze składki w organizacjach międzynarodowych.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jan Borkowski:**

Żadnych zaległości.

(Przewodniczący Leon Kieres: Włącznie z ONZ?)

Włącznie z ONZ.

Przewodniczący Leon Kieres:

I jego agendami. No, to...

(Senator Janusz Rachoń: Pozytywne.)

...pozytywne, tak jest. Po trzech latach naszej działalności otrzymaliśmy informację, która nas satysfakcjonuje, jak zwykle zresztą...

(Senator Włodzimierz Cimoszewicz: Mniej więcej po trzech latach funkcjonowania ministra się to udaje...)

(Wesołość na sali)

Pan marszałek ma swoje doświadczenie. Tak, swoje.

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej pytań.

Proszę państwa, nie było żadnych wniosków, w związku z tym przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za podjęciem uchwały rekomendującej Wysokiej Izbie przyjęcie budżetu państwa na rok 2011 (druk senacki nr 1072, druki sejmowe nr 3429, 3672, 3672-A) w częściach wymienionych przeze mnie wcześniej? Przypomnę, w załącznikach nr 1 i 2 – część 45 „Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej”; w załączniku nr 14 – „Plan finansowy Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych”; część 83 „Rezerwy celowe” w zakresie poz. 31 i 51; w załączniku nr 8 – „Wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe oraz kwoty tych dotacji w 2011 r.”; w załączniku nr 9 – „Zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych w 2011 r.”; w załączniku nr 11 – „Zestawienie programów wieloletnich w układzie zadaniowym”.

Kto jest za podjęciem uchwały? Proszę podnieść rękę. (6)

Jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

Proponuję, żeby senator Rachoń był naszym sprawozdawcą. Nie ma głosów sprzeciwu.

Posiedzenie komisji pana senatora Kleiny jutro o godzinie 9.00 w sali nr 182.

Dziękuję zaproszonym gościom i zamykam to posiedzenie.

I przypominam państwu, że za czternaście minut w sali nr 106 spotkanie z ministrem spraw zagranicznych, panem Radosławem Sikorskim, dotyczące informacji ministra spraw zagranicznych o sytuacji na Białorusi. Liczę na państwa obecność. Dziękuję. Do zobaczenia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 18)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851